

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๖

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ

สรุปข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแก้ปัญหาคาติ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ และครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ต่อมา พรรคแก้ปัญหาคาติ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่า นายประพิณ สังขพงษ์ ลาออกจากหัวหน้าพรรค ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับพรรคแก้ปัญหาคาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๔ (๓) และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว และเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ พรรคแก้ปัญหาคาติได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พรรคแก้ปัญหาคาติได้มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการหาสมาชิกและการจัดตั้งสาขาพรรค ซึ่งระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันไม่เพียงพอ จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันที่พรรคแก้ปัญหาคาติต้องหาสมาชิกและจัดตั้งสาขาพรรค ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่พรรคแก้ปัญหาคาติไม่มีสมาชิกและสาขาไม่ครบตามกฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกด้วย

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรคแก้ปัญหาคาติมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เนื่องจากมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับของพรรคการเมือง และมีสมาชิกและสาขาไม่ครบตามกฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกด้วย

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ มีคำสั่งให้รับคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมือง และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคแก้ปัญหามา ในฐานะผู้ถูกร้องเพื่อชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับหรือถือว่าได้รับสำเนาคำร้อง

พรรคแก้ปัญหามา โดยนางสาวลิขเรศ เซวาทันน์ รองหัวหน้าพรรครักษาการแทนหัวหน้าพรรคแก้ปัญหามา (ผู้ถูกร้อง) มีหนังสือที่ กปช. ๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ชี้แจงว่า พรรคแก้ปัญหามาได้รับจดแจ้งเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งพรรคได้ทำงานตลอดมา พรรคได้ประสบปัญหาเมื่อนายประพิณ สังขพงษ์ หัวหน้าพรรคมีปัญหาสุขภาพจำเป็นต้องลาออกเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ พรรคไม่สามารถหาคนที่มีความเหมาะสมเท่ากับหัวหน้ามาดำรงตำแหน่งแทนได้ คณะกรรมการจึงมีมติให้มีการจัดประชุมใหญ่ มติที่ประชุมใหญ่ให้ยุบพรรคแก้ปัญหามา และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคแก้ปัญหามา

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

ประเด็นการวินิจฉัย

สมควรยุบพรรคแก้ปัญหาคาติตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคแก้ปัญหาคาติเกิดปัญหา กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน พรรคแก้ปัญหาคาติไม่สามารถหาสมาชิกและจัดตั้งสาขาพรรคได้ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ และที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคแก้ปัญหาคาติได้มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติประกอบกับนางสาวสิริเรศ เชาวทัศน์ รองหัวหน้าพรรคแก้ปัญหาคาติรักษาการแทนหัวหน้าพรรคไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๕)

จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติตามคำร้อง

นายผัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ